

Súd: Krajský súd Banská Bystrica
Spisová značka: 13Co/98/2024
Identifikačné číslo súdneho spisu: 6723201616
Dátum vydania rozhodnutia: 30. 09. 2024
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: JUDr. Ama Odalošová
ECLI: ECLI:SK:KSBB:2024:6723201616.1

Uznesenie

Krajský súd v Banskej Bystrici, v senáte zloženom z predsedníčky senátu JUDr. Amy Odalošovej a sudcov Mgr. Martina Štubniaka (sudca spravodajca) a Mgr. Kataríny Katkovej, v spore žalobcov 1/ mal. A. B., nar. XX. XX. XXXX, bytom C. D. XXXX/XX, XXX XX C. D., 2/ mal. E. B., nar. XX. XX. XXXX, bytom C. D. XXXX/XX, XXX XX C. D., žalobkyne 1/ a 2/ zastúpené matkou F. G., nar. XX. XX. XXXX, bytom C. D. XXXX/XX, XXX XX C. D. a otcom H. B., nar. XX. XX. XXXX, bytom I. XXX, XXX XX I., 3/ F. A., nar. XX. XX. XXXX, bytom C. D. XXXX/XX, XXX XX C. D., 4/ A. J., nar. XX. XX. XXXX, bytom F. K. XXX/X, XXX XX K. a 5/ A. J., nar. XX. XX. XXXX, bytom F. K. XXX/X, XXX XX K., všetci žalobcovia právne zastúpení AK KB s. r. o., so sídlom Internátna 35, 974 04 Banská Bystrica, IČO: 57 844 495, proti žalovaným 1/ H. C., nar. XX. XX. XXXX, bytom F. K. XXX/X, XXX XX K., právne zastúpený JUDr. Ľubomír Ivan, advokát, so sídlom Námestie SNP 41, 960 01 Zvolen, 2/ L. C., nar. XX. XX. XXXX, bytom F. K. XXX/X, XXX XX K., 3/ A. J., nar. XX. XX. XXXX, zomr. XX. XX. XXXX, naposledy bytom C. D. XXXX, XXX XX K., 4/ J. M., nar. XX. XX. XXXX, zomr. XX. XX. XXXX, naposledy bytom C. D. XXXX, XXX XX K., 5/ Mesto Krupina, so sídlom Svätotrojčné námestie 4, 963 01 Krupina, IČO: 00 320 056, 6/ F. I. N., nar. XX. XX. XXXX, trvale bytom D. XXXX/XX O., XXX XX P., 7/ A. J., nar. XX. XX. XXXX, bytom N. XXX, P., P. I. Q., 8/ O. K., bytom L. L., XXX XX K., 9/ O. H., nar. XX. XX. XXXX, bytom A. R. XXXX/XX, XXX XX S., 10/ J. R. F., nar. XX. XX. XXXX, bytom O. XXXX/XX, XXX XX T., zastúpená F. J. J., Q. XXX/XX, T., 11/ M. M., nar. XX. XX. XXXX, bytom J. Q. XXX/XX, XXX XX K. a 12/ H. M., nar. XX. XX. XXXX, bytom J. Q. XXX/XX, XXX XX K., o zriadenie vecného bremena spočívajúceho v práve prechodu a prejazdu, o odvolaní žalobcov proti uzneseniu Okresného súdu Zvolen sp. zn. 14C/30/2023 z 24. apríla 2024, takto

rozhodol:

I. Uznesenie okresného súdu **p o t v r d z u j e**.

II. Žalovaným 3/ a 4/ náhradu trov odvolacieho konania voči žalobcom 1/ až 5/ **n e p r i z n á v a**.

odôvodnenie:

1. Okresný súd Zvolen (ďalej aj „okresný súd“, alebo „súd prvej inštancie“, resp. „prvoinštančný súd“) napadnutým uznesením konanie voči žalovaným 3/ a 4/ zastavil a náhradu trov konania im voči žalobcom nepriznal.

2. Súd prvej inštancie konštatoval, že hoci žalovaní 3/ a 4/ boli v žalobe označení ako neznámi vlastníci zastúpení Slovenským pozemkovým fondom, títo vystupovali v spise sp. zn. 10C/9/2021 a z neho je možné ich riadne identifikovať menom, priezviskom, dátumom narodenia i úmrtia a posledným bydliskom a preto nejde o tzv. neznámych vlastníkov. Nakoľko bolo zistené, že žalovaný 3/ zomrel dňa XX. XX. XXXX a žalovaná 4/ dňa XX. XX. XXXX, t. j. pred podaním žaloby dňa 19. 04. 2023 a teda už v tom čase nemali spôsobilosť mať práva a povinnosti a v dôsledku toho ani procesnú subjektivitu, podľa § 61 a 62 Civilného sporového poriadku (ďalej len „CSP“) v spojení s § 7 ods. 1 a 2 Občianskeho zákonníka konanie voči nim zastavil z dôvodu neodstrániteľného nedostatku podmienky konania. O nároku na náhradu trov konania rozhodol podľa § 256 ods. 1 CSP vzhľadom na absenciu právnej subjektivity žalovaných 3/ a 4/.

3. V zákonnej lehote podali proti uzneseniu odvolanie žalobcovia požadujúc uznesenie zrušiť a vrátiť vec súdu prvej inštancie na ďalšie konanie. Namietali, že na pojednávaní dňa 28. 03. 2024 bol ich právny zástupca oboznámený s identifikáciou žalovaných 3/ a 4/ na základe spisu sp. zn. 10C/9/2021 a v nadväznosti na to žiadal podaním zo dňa 24. 04. 2024 o poskytnutie lehoty 90 dní na zistenie okruhu dedičov po nich. Súd prvej inštancie potom rozhodol ešte pred uplynutím lehoty a bez toho, aby mu oznámili informácie o dedičoch. Žalobcom je zrejmé, že v súdnom konaní nemôže byť účastníkom osoba, ktorá stratila procesnú spôsobilosť smrťou. Majú však za to, že spoluvlastníkmi dotknutých podielov sú dedičia žalovaných 3/ a 4/ ako neznámi vlastníci, ktorí nie sú z verejne dostupných záznamov zistiteľní a ich podiely spravuje, resp. zastupuje ich pred súdom podľa § 34 ods. 3 a ods. 18 zákona č. 330/1991 Zb. Slovenský pozemkový fond. Takéto osoby majú procesnú subjektivitu a preto súd nemal konanie voči nim zastaviť.

4. K odvolaniu žalobcov podal vyjadrenie žalovaný 1/, ktorý sa v ňom venoval predovšetkým vecnej stránke prejednávaneho prípadu, avšak k procesnej stránke uviedol, že u žalovaných 3/, 4/ a 8/ nejde o neznámych vlastníkov, čoho sú si vedomí aj žalobcovia 3/ a 5/ a žalovaná 9/, lebo zomrelí žalovaní 3/ a 4/ boli súrodenci, žalobca 3/ je vnukom zomrelej žalovanej 4/ a žalovaná 9/ je rodina zomrelého žalovaného 3/ a k nej prislúcha aj dedičské konanie po nebohej O. K..

5. K odvolaniu sa vyjadril aj Slovenský pozemkový fond, podľa ktorého sú žalovaní 3/ a 4/ neznámymi vlastníckymi, ktorým osobitné právne predpisy priznávajú procesnú subjektivitu.

6. Na základe odvolania žalobcov krajský súd, ako súd odvolací (§ 34 CSP), vec preskúmal v rozsahu určenom ustanoveniami § 379 a § 380 CSP, bez nariadenia pojednávania podľa § 385 ods. 1 CSP a contrario a uznesenie súdu prvej inštancie podľa § 387 ods. 1 a 2 CSP potvrdil z dôvodu jeho vecnej správnosti.

7. Odvolací súd po preskúmaní veci dospel k záveru, že rozhodnutie súdu prvej inštancie je vecne správne. Odvolací súd sa v celom rozsahu stotožňuje aj s odôvodnením napadnutého rozhodnutia, ktoré je jasné, zrozumiteľné, presvedčivé a logickým spôsobom sa vysporiadava so všetkými relevantnými skutkovými i právnymi otázkami a aspektmi, a teda spĺňa zákonné kritériá odôvodnenia uznesenia uvedené v ust. § 236 CSP. V rozhodnutí súd prvej inštancie správne aplikoval na vec sa vzťahujúce právne normy, ktoré taktiež správne vyložil a preto odvolanie žalobcov odvolací súd nepovažoval za dôvodné.

8. Na zdôraznenie správnosti napadnutého uznesenia odvolací súd uvádza, že aj sami žalobcovia v podanom odvolaní súhlasili so záverom súdu prvej inštancie, že v civilnom sporovom konaní nemôže byť jeho subjektom niekto, kto nemá procesnú subjektivitu. V tomto smere súd prvej inštancie správne konštatoval, že pokiaľ žalovaní 3/ a 4/ zomreli ešte pred začatím konania (t. j. pred podaním žaloby) ako to vyplynulo zo súvisiaceho súdneho spisu, v nadväznosti na § 7 ods. 2 Občianskeho zákonníka nemali procesnú subjektivitu podľa § 61 CSP a tento nedostatok procesnej podmienky konania nemohol ani podľa odvolacieho súdu viesť k ničomu inému, než ku zastaveniu konania voči nim podľa § 62 CSP (bez ohľadu na to, či uplynula žalobcami požadovaná lehota na zistenie okruhu dedičov). Nešlo tu totiž o prípad straty procesnej subjektivity žalovaných 3/ a 4/ po začatí konania, kedy by bol namieste postup podľa § 63 CSP.

9. Podľa odvolacieho súdu žalobcovia v podanom odvolaní aj Slovenský pozemkový fond vo svojom vyjadrení miešajú dohromady dve nesúvisiace veci – nerozlišujú totiž medzi neodstrániteľným nedostatkom podmienky konania, ktorou je absencia procesnej subjektivity (čoho následkom je jedine zastavenie konania) a osobitnými predpismi priznanou procesnou subjektivitou tzv. neznámych vlastníkov, za ktorých ale rozhodne nemožno považovať žalovaných 3/ a 4/, u ktorých je známe ich meno, priezvisko, dátum narodenia, dátum úmrtia a posledné bydlisko a o ktorých žalovaný 1/ tvrdí, že majú byť dokonca príbuznými niektorých zo žalobcov, resp. žalovanej 9/. Nejde tu teda o neznámych, nezistených vlastníkov, kedy by prichádzalo do úvahy ich zastúpenie Slovenským pozemkovým fondom podľa § 8 ods. 1 písm. c) a d), § 13, § 16 ods. 1 písm. b) a ods. 2 zákona č. 180/1995 Z. z. v spojení s § 34 ods. 18 zákona č. 330/1991 Zb. (do 01. 09. 2022 išlo o § 34 ods. 14 tohto zákona). Údaje katastra sú pritom hodnoverné, ak sa nepreukáže opak (§ 70 katastrálneho zákona) a v prejednávanej veci bolo zistené, že žalovaní 3/ a 4/ sú už nežijúcimi osobami, ktoré boli riadne identifikované. Preto

nie je rozhodujúci stav zápisu na liste vlastníctva. Žalovaní 3/ a 4/ teda nie sú neznámymi vlastníkami, ktorých by mohol zastupovať Slovenský pozemkový fond, ktorý inak vo svojom vyjadrení správne vystihol, že jeho zastúpenie je viazané na absenciu identifikačných údajov o osobe vlastníka. A tomu tak v prejednávanej príhode nebolo.

10. Pokiaľ žalobcovia v odvolaní poukazovali ešte na to, že po smrti žalovaných 3/ a 4/ prešlo vlastníctvo na ich dedičov a títo nie sú známi, odvolací súd konštatuje, že toto tvrdenie nemení nič na správnosti zastavenia konania voči žalovaným 3/ a 4/ z už uvedených dôvodov. Je totiž na žalobcoch, aby túto okolnosť preukázali a zodpovedajúco tomu potom upravili aj okruh subjektov tohto sporu, pričom objektívna nemožnosť identifikácie právnych nástupcov zomrelých žalovaných 3/ a 4/ je potom riešiteľná spôsobom vyplývajúcim z rozhodnutia Najvyššieho súdu SR sp. zn. 6Cdo/11/2016 (a naň nadväzujúcich rozhodnutí sp. zn. 8Cdo/31/2018, 2Cdo/75/2020, resp. 7Cdo/238/2021).

11. Odvolací súd z uvedených dôvodov napadnuté uznesenie potvrdil, a to vrátane závislého výroku o trovách konania (ohľadne ktorého žalobcovia neuviedli žiadnu odvolaciu argumentáciu).

12. Pri rozhodovaní o trovách odvolacieho konania vychádzal odvolací súd z ust. § 396 ods. 1 v spojení s § 262 ods. 1 CSP a aplikoval zásadu zodpovednosti za výsledok (zásadu úspechu) vyplývajúcu z ust. § 255 ods. 1 CSP, avšak v odvolacom konaní plne úspešným žalovaným 3/ a 4/ nebolo možné priznať náhradu trov odvolacieho konania vzhľadom na absenciu ich procesnej subjektivity.

13. Toto rozhodnutie bolo prijaté senátom Krajského súdu v Banskej Bystrici, ako súdu odvolacieho, pomerom hlasov 3 : 0.

Poučenie:

Proti rozhodnutiu odvolacieho súdu je prípustné dovolanie, ak to zákon pripúšťa (§ 419 CSP).

Dovolanie je prípustné proti každému rozhodnutiu odvolacieho súdu vo veci samej alebo ktorým sa konanie končí, ak

- a) sa rozhodlo vo veci, ktorá nepatrí do právomoci súdov,
- b) ten, kto v konaní vystupoval ako strana, nemal procesnú subjektivitu,
- c) strana nemala spôsobilosť samostatne konať pred súdom v plnom rozsahu a nekonal za ňu zákonný zástupca alebo procesný opatrovník,
- d) v tej istej veci sa už prv právoplatne rozhodlo alebo v tej istej veci sa už prv začalo konanie,
- e) rozhodoval vylúčený sudca alebo nesprávne obsadený súd, alebo
- f) súd nesprávnym procesným postupom znemožnil strane, aby uskutočňovala jej patriace procesné práva v takej miere, že došlo k porušeniu práva na spravodlivý proces (§ 420 CSP).

Dovolanie je prípustné proti rozhodnutiu odvolacieho súdu, ktorým sa potvrdilo alebo zmenilo rozhodnutie súdu prvej inštancie, ak rozhodnutie odvolacieho súdu záviselo od vyriešenia právnej otázky,

- a) pri ktorej riešení sa odvolací súd odklonil od ustálenej rozhodovacej praxe dovolacieho súdu,
- b) ktorá v rozhodovacej praxi dovolacieho súdu ešte nebola vyriešená alebo
- c) je dovolacím súdom rozhodovaná rozdielne (§ 421 ods. 1 CSP).

Dovolanie v prípadoch uvedených v odseku 1 nie je prípustné, ak odvolací súd rozhodol o odvolaní proti uzneseniu podľa § 357 písm. a) až n) CSP (§ 421 ods. 2 CSP).

Dovolanie podľa § 421 ods. 1 CSP nie je prípustné, ak

- a) napadnutý výrok odvolacieho súdu o peňažnom plnení neprevyšuje desaťnásobok minimálnej mzdy; na príslušenstvo sa neprihliada,
- b) napadnutý výrok odvolacieho súdu o peňažnom plnení v sporoch s ochranou slabšej strany neprevyšuje dvojnásobok minimálnej mzdy; na príslušenstvo sa neprihliada,
- c) je predmetom dovolacieho konania len príslušenstvo pohľadávky a výška príslušenstva v čase začatia dovolacieho konania neprevyšuje sumu podľa písmen a) a b) (§ 422 ods. 1 CSP).

Na určenie výšky minimálnej mzdy v prípadoch uvedených v odseku 1 je rozhodujúci deň podania žaloby na súde prvej inštancie (§ 422 ods. 2 CSP).

Dovolanie nie je prípustné proti rozsudku, ktorým sa vyslovilo, že sa manželstvo rozvádza, že je neplatné alebo že nie je a proti uzneseniu v konaní o návrat maloletého do cudziny vo veciach neoprávneného premiestnenia alebo zadržania (§ 76 CMP).

Dovolanie len proti dôvodom rozhodnutia nie je prípustné (§ 423 CSP).

Dovolanie sa podáva v lehote dvoch mesiacov od doručenia rozhodnutia odvolacieho súdu oprávnenému subjektu na súde, ktorý rozhodoval v prvej inštancii. Ak bolo vydané opravné uznesenie, lehota plyní znovu od doručenia opravného uznesenia len v rozsahu vykonanej opravy (§ 427 ods. 1 CSP).

Dovolanie je podané včas aj vtedy, ak bolo v lehote podané na príslušnom odvolacom alebo dovolacom súde (§ 427 ods. 2 CSP).

V dovolaní sa popri všeobecných náležitostiach podania (t.j. ktorému súdu je určené, kto ho robí, ktorej veci sa týka, čo sa ním sleduje a podpis) uvedie, proti ktorému rozhodnutiu smeruje, v akom rozsahu sa toto rozhodnutie napáda, z akých dôvodov sa rozhodnutie považuje za nesprávne (dovolacie dôvody) a čoho sa dovolateľ domáha (dovolací návrh) (§ 428 CSP).

Dovolateľ musí byť v dovolacom konaní zastúpený advokátom. Dovolanie a iné podania dovolateľa musia byť spísané advokátom (§ 429 ods. 1 CSP).

Povinnosť podľa odseku 1 neplatí, ak je

- a) dovolateľom fyzická osoba, ktorá má vysokoškolské právnické vzdelanie druhého stupňa,
- b) dovolateľom právnická osoba a jej zamestnanec alebo člen, ktorý za ňu koná má vysokoškolské právnické vzdelanie druhého stupňa,
- c) dovolateľ v sporoch s ochranou slabšej strany podľa druhej hlavy tretej časti tohto zákona zastúpený osobou založenou alebo zriadenou na ochranu spotrebiteľa, osobou oprávnenou na zastupovanie podľa predpisov o rovnakom zaobchádzaní a o ochrane pred diskrimináciou alebo odborovou organizáciou a ak ich zamestnanec alebo člen, ktorý za neho koná má vysokoškolské právnické vzdelanie druhého stupňa (§ 429 ods. 2 CSP).

Ak má dovolanie vady podľa § 429 a dovolateľ na výzvu súdu prvej inštancie na odstránenie väd neodstráni vady, následkom neodstránenia väd dovolania je odmietnutie dovolania.